

NOVINOVÁ ZÁSILKA

Vydává Českomoravská psychologická společnost
Kladenská 48, 160 00 Praha 6
tel.: 316 3185

Podávání novinových zásilek povoleno
Ředitelstvím pošt Praha
čj. 310/93-NP ze dne 25. 2. 1993

Čtvrtletní

Z P R A V O D A J

Českomoravské psychologické
společnosti

č. 26/1996

Ve spolupráci s Českou psychologickou unií

červen 1996

Vážení kolegové,

v tomto čísle najdete téměř konečný program **Psychologických dní**.

Naše setkání je koncipováno formou cca 15minutových přednášek k hlavním tématům a v průběhu obou odpolední bude dostatek času na přihlášená sdělení a diskuse. Účastníkům jsme poslali podrobnou informaci k organizačnímu průběhu akce. K naší radosti se přihlásili i mnozí kolegové ze Slovenska. Rádi je u nás vítáme a doufáme, že tradičně dobré vztahy se utvrdí a vzájemná spolupráce bude pokračovat i v dalších letech, na dalších setkáních.

Psychologické dny 21. - 22. 6. 1996

Diferenciace a integrace v psychologii (Rozumíme si ještě ?)

ČTVRTEK 20. 6. - 17.00 - 19.00 prezence

PÁTEK 21. 6. - 8.00 - 10.00 prezence

10.00 Zahájení, program v plénu

1. Prof. PhDr. Josef Švancara - Diferenciace a integrace v psychologii
PhDr. Miluše Sedláková: "K možnostem integrace psychologického poznání"
PhDr. Katarína Zborteková: "Vplyv integrácie na rozvoj osobnosti sluchovo postihnutých detí".

PhDr. Ján Čech: "Policajná psychológia, možnosti rozvoja a aplikácie"

2. Prof. PhDr. Václav Hošek - Psychologie cvičení a kondice

3. Prof. PhDr. Zdeněk Matějček - Nové poznatky o rodině

PhDr. Lubica Kročanová: "Komunikačná interakcia matka - dieťa v rodinách so sluchovo postihnutým dieťaťom".

PhDr. Martina Pilařová: "Tříleté zkušenosti s rodinnou terapií u dětí a adolescentů s poruchami chování"

Eva Procházková: "Jak hodnotí rodiče psychomotorický vývoj nejmenších dětí"

Daniela Sobotková: "Rodiče nedonošených dětí z pohledu psychologa"

PhDr. Lenka Šulová, CSc.: "Cíle a obsah výchovy k manželství a rodičovství na školách"

4. Prof. PhDr. Jaro Křivohlavý - Psychologie zdraví

Doc. PhDr. Milan Brichcín, CSc., PhDr. Jaromír Zýka: "Sebekontrola a obavy z budoucnosti u fetujících adolescentů."

PhDr. Josef Falář, CSc.: "Psychodiagnostika v projektu WELLNESS"

PhDr. Dorota Kopasová, CSc.: "Vznik, vývin a prevencia závislostí - alebo - aká si dnešná mládež?"

PhDr. Luba Medvedová: "Osobné zdroje ako prediktory zvládania stresu u stredoškóľakov".

PhDr. Alena Potašová, CSc.: "Škodlivé látky v prostredí a psychický vývin detí".

PhDr. Ján Senka, PhDr. Lubomír Páleník: "Zvládanie chronickej choroby".

Iva Stuchlíková: "Zjišťování motivační struktury; možnosti užití"

Doc. PhDr. Evžen Řehulka, CSc.: "Psychologie zdraví a škola"

5. PhDr. Petr Macek, CSc. - **Problém člověka v psychologických výzkumech**

PhDr. Vladimír Dočkal: "Nové trendy vo výskumu talentov"

Doc. PhDr. Bohumír Chalupa, DrSc.: "Pokroky v kognitivní psychologii"

PhDr. Laznibatová: "Možnosti a obmedzenia psych. výskumu v populácii nadaných detí".

PhDr. Eva Vondráková: "Centrum pro studium nadání. Informace o činnosti při univerzitě v Nijmegen."

PhDr. Petr Macek, CSc.: "Sociálně psychologické charakteristiky českých adolescentů. Mezinárodní srovnání."

Mgr. Šárka Portešová: "Zkoumání nadání u žáků obecné školy. Preliminární sdělení."

6. Doc. PhDr. Pavel Říčan - **Psychologie náboženství**

7. PhDr. J. Růžička - **Antropologická psychoterapie**

8. Prof. PhDr. Josef Švancara, PhDr. Jaroslav Šturma - **Využití kresby v psychodiagnostice dětí i dospělých** - úvodní slovo

Videozáznam: Prof. Dr. Wolfgang Sehringer (1995): Kinderzeichnungen als Instrumente der psychologischen Diagnostik (60 min s tlumočením).

Diskuse, zkušenosti.

13.00 oběd, 14.00 - 18.00 workshopy

SOBOTA 22. 6.

9.00 Program v plénu

1. Doc. MUDr. Radkin Honzák - **Psychosomatický přístup**

MUDr. Marie Svatošová - "Psychologie umírajících a problematika hospiců"

PhDr. Blanka Šestáková - "Psychologie bolesti"

2. PhDr. Z. Chovancová - **Psychoonkologie**

3. Doc. PhDr. Stanislav Štech, PhDr. Václav Mertin - **Pedagogická, poradenská a školní psychologie**

PhDr. Isabella Pavelková, CSc.: "Autodiagnostika učitele"

PhDr. Jiří Dan, CSc.: "Ke kritériím posuzování úrovně odborných psychologů"

Ivan Sármany Schuller: "K niektorým otázkam psychológie učenia"

4. PhDr. Štefan Medzihorský, doc. PhDr. Soňa Hermochová - **Sociálně-psychologický výcvik**

PhDr. Mária Bratská, CSc.: "Skupinové řešení a zvládání situací psychické záťaže"

PhDr. Josef Vaško: "SPV a jeho využití při práci se studenty SŠ"

5. PhDr. Miroslav Vyhnálek - **Nové trendy v péči o zdravotně postižené**
Milina Bubeníková: "Podajme ruku psoriatikom"

Mgr. Mária Hartmanová: "Chronický únavový syndrom a možnosti KBT"

PhDr. Martin Kořán: "Psychologická péče o pacienty léčené Gama nožem"

PhDr. Jiřina Lacinová: "Canisterapie zdravotně postižených"

Mgr. Mariana Štefančíková: "KBT u mentálně postižených (kazuistika)"

Hana Válková: "Sociální chování mentálně postižených - sportujících"

6. PhDr. Petr Kulišťák - **Možnosti neurologické rehabilitace kognitivních funkcí**

Randall R. Robey, PhD : "Communication Disorders Programm" (rehabilitace afázie) - přislíbená účast

7. PhDr. Jana Procházková - **Týrané děti**

Mgr. Naděžda Bartošiková: "Některé sociální aspekty problematiky *Týraného dítěte*"

PhDr. Hana Halfarová: "Sexuálně zneužití dětí"

MUDr. Petr Pöthe: "Cílové oblasti v psychoterapii obětí CSA"

PhDr. Hana Halfarová, MUDr. Petr Pöthe: "Profil klientů LB a KC referujících o CSA" (workshop)

8. Dalibor Vobořil, prof. PhDr. Josef Švancara - **PC metody v psychologickém experimentu a ve výuce psychologie**

PhDr. Miroslav Frankovský, CSc.: "PC forma Multidimenzionálnej škály argumentatívnosti"

9. **Společná rozprava k aktuálním problémům psychologie**

13.00 oběd, 14.00 - 16.30 workshopy, ukončení

(Jména a tituly uvedené dle přihlášek)

POZOR! Chceme se omluvit za CHYBU, kterou jsme přehlédli v informačním dopise k Psychologickým dnům a která bude zajímat především MIMOPRAŽSKÉ účastníky. Místo akce - FTVS UK - je dostupné metrem na trase A (konečná stanice Dejvická), nikoliv C, jak bylo omylem uvedeno.

▽▽▽

Možná, že někteří z vás byli překvapeni informacemi o softwaru firmy Microdata Ostrava, které společnost na základě dohody s touto firmou rozesílala začátkem dubna 96. Microdata chtěla tento materiál rozeslat jako přílohu Zpravodaje (tuto možnost mají všechny právnické i fyzické subjekty za podmíněk stanovených radou ČMPS). Materiál byl však obsažný a poštovné za Zpravodaj by se značně zvýšilo. Adresy členů firmám zásadně neposkytujeme, proto jsme rozeslali firmou dodané obálky pod naší hlavičkou na dohodnuté adresy psychologů (podle specializace) a firma vše řádně proplatila. Bohužel, letáků bylo podstatně méně, než kolik vás dostává Zpravodaj. Pokud by si však někdo v budoucnu podobné informační letáky nepřál dostávat, budeme jeho přání respektovat.

Z korespondence Rady ČMPS

Parlament ČR

Vážený pan

JUDr. Miloslav Výborný - předseda ústavně - právního výboru

MUDr. Josef Janeček - místopředseda sociálního a zdravot. výboru

Vážení páni poslanci,

jménem Českomoravské psychologické společnosti dovoluujeme si předložit následující návrhy k projednávání legislativní úpravě rodinně právních vztahů, které se nám na základě našich zkušeností zejména jako poradců a soudních znalců v otázkách rodiny jeví jako velmi důležité a potřebné k zapracování. Rada ČMPS se tímto problémem speciálně zabývala. Omlouváme se, že tento námět přichází relativně pozdě.

1) V případech rozhodování o svěření dítěte do péče jednoho z rodičů (event. dalších osob) je důležitou složkou hodnocení rodičovských schopností jejich schopnost a ochota vést dítě k pozitivnímu vztahu k druhému z rodičů (a dalším klíčovými osobám v rodině).

2) Zdravý vývoj dětí v rozvodových a porozvodových situacích bývá závažně ohrožen, jestliže rodiče (či další klíčové osoby v rodině) dítě navádějí a popouzejí proti druhému z nich (dalším členům). Dítě se dostává do závažných konfliktů, setkáváme se nezdědkou s případy "brain - washingu" vykonávaného rodiči na dětech.

Navrhujeme proto jako sankci za svévolné bránění styků dítěte s druhým rodičem (či dalšími určenými osobami) a tím hrubé nedodržování a maření soudního rozhodnutí odnětí dítěte z výchovy rodiče (osoby), který nebyl s to styk zajistit. Toto opatření by bylo vhodné uplatnit ve dvou krocích: a) Hrozba odnětí, pokud rodič nezjedná nápravu (nedojde v určené lhůtě k navození bezproblémového styku). b) Odnětí a změna výchovy, nedojde-li k nápravě.

Dále je nutné sankcionovat navádění (popouzení) dítěte proti druhému z rodičů, hrubé snižování jeho osobnosti v očích dítěte, hrubý nátlak na dítě, aby převzalo postoj toho z rodičů, jenž je ovlivňuje a imputuje mu nenávisť. Jde tu o psychické týrání, které mívá následky někdy závažnější než týrání fyzické. V případě potřeby lze znaleckým vyšetřením ověřit otázku, zda a nakolik je dítě negativně ovlivňováno a tím i psychicky týráno.

S díky za pozornost věnovanou tomuto tématu

PhDr. Jaroslav Šturma
předseda ČMPS

V Praze 28. března 1996

Vážený pan

PhDr. Jaroslav Šturma

předseda Českomoravské
psychologické společnosti

V Praze, dne 3. dubna 1996

Vážený pane předsedo,

děkuji Vám za Váš dopis z 28. března 96, ve kterém jménem Českomoravské psychologické společnosti vyjadřujete závažné připomínky, které měly by - a to i podle mého názoru - nalézt odraz v rodinně právní novele občanského zákoníku, který nyní Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky projednává.

Dovoluji, abych Vám za Vaše fundované návrhy poděkoval.

Nejen v tomto případě, ale i při projednávání jiných zákonů však existuje zcela přirozená tenze mezi tím, co všichni cítíme jako potřebné, a tím, co lze (popř. někdy nelze) vyjádřit strohou mluvou zákona. V této věci je vždy třeba brát v úvahu také to, že zákon jako psaná norma lidského chování není všemocný, nezaručí vždy optimální chování a jen málokdy je schopen zabránit kritickým situacím. Nelze také přehlédnout, že nedílnou součástí tvorby optimálních nebo alespoň nejméně nevhodných řešení nemůže být pouze zákon sám o sobě, ale zvláště jeho aplikace nejen těmi, jichž se zákon dotýká, ale i těmi, kteří zákon v kontroverzních situacích mocensky uplatňují; tedy v demokratické společnosti nezávislémi soudy.

Jistě Vy sám i Vaši kolegové porozumíte tomu, že v této stručné odpovědi nelze v tak komplikované záležitosti bezesbytku nebo alespoň rozhodujícím způsobem rozebrat. Buďte však ujištěn, že nejen mou snahou je, aby projednávaná novela upravující rodinně právní vztahy přinášela řešení pozitivní.

S pozdravem

JUDr. Miloslav Výborný
předseda ústavně právního výboru
Poslanecké sněmovny Parlamentu
České republiky

Kurs

Pod záštitou ČMPS proběhne od 2. do 6. (příp. 7.) září 1996 první pokračovací výcvikový kurs v psychosyntéze pod vedením americké psychoterapeutky PhDr. Janette Rainwater.

Koná se v Jánských Lázních, v dalším týdnu proběhne slovenský druhý stupeň výcviku v Tatranské Lomnici. Kursy jsou určeny pro absolventy základního výcviku v psychosyntéze, primárně pro ty, kteří prošli výcvikem s Jan Rainwater v únoru 1991 v Ped. psych. poradně v Praze 2, v srpnu 1995 v Praze 8 a v září 1995 v Bratislavě, a přímo na tyto výcviky navazují.

Počet již závazně přihlášených členů je dostatečný, ale bylo by možné do českého i slovenského pokračovacího kursu umístit ještě několik málo účastníků. Ve výjimečných případech lze uvažovat i o přijetí zájemců, kteří mají za sebou jiný základní výcvik v psychosyntéze nebo gestalt-terapii. Výcvik je oboustranně plně tlumočen. Dle předběžné kalkulace bude účastnický poplatek v české skupině cca 2.000,- max. 2.200,- Kč za plných 5 dní intenzivního výcviku, ubytování a stravování tamtéž (plná penze přímo v místě) 170,- až 200,- Kč na den. ČMPS poskytne příslušná osvědčení a svým individuálním členům 10 % slevu kursového.

V případě zájmu kontaktujte do 14 dnů PhDr. Alenu Hnídkovou, Krejčího 18, Praha 8, tel/fax: 02/8279893. Bližší údaje k několika volným místům ve slovenské skupině poskytne PhDr. Viera Diešková, CSc., Bárdošova 13, 831 01 Bratislava, tel. domů 07/375977.

Akce sekcí

Pracovní skupina pro psychologii při Čes. pediatr. spol. ČLS JEP
Psychologická sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP
Českomoravská psychologická společnost - sekce klin. psychologie

pořádají společně

87. klinicko-psychologický den,

který se koná 14. října 1996 od 9.00 do 13.30 ve velkém sále Lékařského domu, Sokolská 31, Praha 2.

Koordinátor: Doc. PhDr. Jiří Mareš, CSc., LF UK Hradec Králové

Téma: Dítě a bolest

Podrobný program bude uveřejněn v zářijovém čísle Zpravodaje.

(88. KPD - 9. prosince 1996)

Za spolupořadatele KPD se těší na shledání

PhDr. Miluše Havlínová, CSc.

Pracovní skupina pro neuropsychologii ČMPS si Vás dovoluje pozvat na

26. pracovní seminář neuropsychologů

"FEPSY - The Iron Psychologist" - česká verze počítačového diagnostického programu.

Autoři: PhDr. Kateřina Chamoutová, PhDr. Petr Kulišťák.

Seminář se koná dne 29. 10. 1996 ve 14.00 hod. ve Fakultní Thomayerově nemocnici, Praze 4-Krči, v posluchárně dětské kliniky, pavilon G2. Spojení: metro Kačerov, bus FTN.

Na Vaši účast se těší

PhDr. Petr Kulišťák
vedoucí pracovní skupiny
pro neuropsychologii

Oznámení asociací

Asociace klinických psychologů

Dne 18. 12. 1995 se AKP stala společně s Lékařskou komorou a Asociací domácí péče dalším členem SMÍRČÍCH ŘÍZENÍ (vedle dosavadní ČLK, ČSK, Asociace nemocnic ČR, SPL). Je úkolem regionálních rad AKP, aby jmenovaly ze svých členů jednoho zástupce AKP do poradních komisí smírčích řízení na regionální úrovni a aktivně vyzvaly regionální pobočky VZP ke spolupráci v tomto směru. Jmenovaný člen poradní komise se bude za AKP účastnit iniciovaných smírčích jednání v regionu.

•••

Na jednání o **TYPOVÉ SMLUVĚ** je AKP jako člen Komory vysokoškolsky vzdělaných nelékařských pracovníků (vedle ČLK, ČSK, SSL, SPL a VZP) zastupována PhDr. D. Krejčířovou (zástupce prezidenta AKP). Součástí těchto jednání je příprava regulačních opatření, která jsou specifikována odděleně pro ambulantní péči, nemocniční a stomatologickou. V současné době jsou uzavřena jednání o návrhu typové smlouvy mezi VZP a ambulantními poskytovateli včetně regulací. Limitace průměrného počtu bodu na RČ za kalendářní čtvrtletí v ambulanci klinického psychologa je 1215 bodů. Překročení tohoto limitu do 20% ZP toleruje bez sankcí. Překročení o 20-50% krátí úhradu o 1/5, překročení o 50-80% krátí úhradu o 2/5, překročení o 80-100% krátí o 3/5, nad 100% o 4/5.

Podrobné informace o typové smlouvě a smlouvě o poskytování a úhradě zdravotní péče viz Zdravotnické noviny č. 19 z 10. 5. 1996, str. 7-9 a Zpravodaj VZP č. 2/1996.

Proti plošnému uplatňování regulačního mechanismu a nízké limitaci podala AKP námitky písemnou cestou. Dle samostatného průzkumu AKP překračuje tento VZP stanovený limit v 1. kalendářním čtvrtletí 1996 36% ambulantí KP a pracoviště se dělí do tří kategorií podle charakteru práce:

- a) ambulance s převážně diagnostickou a jednorázově konzultativní náplní práce - průměrný počet bodů na RČ za 1. kal. čtvrtletí je přibližně 600 bodů.
- b) ambulance s přibližně 50% diagnostickou a 50% psychotherapeutickou náplní práce - přibližně 1500 bodů na RČ.
- c) ambulance s pouze psychotherapeutickou náplní práce - nad 2500 bodů na RČ.

Na základě těchto argumentů VZP přislíbila diferencovaný a vstřícný přístup při jednání a event. uplatnění specif. koeficientů ve zdůvodněných případech.

Presidium AKP děkuje touto cestou všem kolegům, kteří se průzkumu AKP pohotově a vstřícně zúčastnili.

•••

Stále otevřená, intenzivně a bouřlivě probíhající zůstávají jednání o nové podobě SAZEBNÍKU zdravotnických výkonů. Jejich složitost a proměnlivost ilustruje dopis předsedy Společnosti pro psychoterapii a rodinnou terapii ČLS JEP MUDr. R. Honzáka ministru zdravotnictví Janu Stráskému uveřejněný ve Zdravotnických novinách č. 18 z 3. 5. 1996, str.15.

•••

Dle METODIKY č. 5.0 vydané VZP ČR v listopadu 1995 je od 1. 1. 1996 klinický psycholog veden jako o š e t ř u j í c í lékař (viz str. 8).

•••

Od 1. 4. 1996 je hodnota bodu diferencována :

ambulantní péče	- 0,59
lůžková péče	- 0,62
stomatologická	- 0,63
zdrav. doprava	- 0,60

•••

Na základě dohody z 12. 2. 1996 je PRACOVNÍ SMLOUVA se ZP uzavírána za účasti

- a) obou smlouvu uzavírajících stran (klin. psycholog a zástupce VZP)
- b) zdravotního rady
- c) zástupce AKP

•••

1. 3. 1996 vstoupil v platnost nový ZÁKON O STŘELNÝCH ZBRANÍCH. Prováděcí vyhláška dosud vydána nebyla. Dle tohoto zákona psychologické vyšetření klinickým psychologem není povinné. ZP tato vyšetření neproplácí. Ceny jsou smluvní.

•••

President AKP PhDr. J. Růžička vyzval osobním dopisem UZIS, aby statis-

tická sledování klinických privátních psychologů za r. 1996 realizoval prostřednictvím formulářů specializovaných pro práci klinických psychologů, nikoliv psychiatrů, jak tomu bylo v r. 1995.

•••

VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ AKP se koná dne 23. 9. 1996 v 10.00 hod ve velké posluchárně nemocnice v Motole v Praze. Účast všech členů AKP vítána.

PhDr. Bl. Bouchalová

Z jednání představenstva České psychologické unie

Na jednání dne 18. 4. 1996 byl schválen dopis pro živnostenský odbor MH ČR charakterizující **psychologické poradenství a diagnostiku** pro potřeby novely živnostenského zákona z listopadu 1995. K dopisu jsou připojeny texty jednotlivých psychologických asociací, specifikující náplň poradenské činnosti v rámci jejich specializací (viz volná příloha Zpravodaje).

Mgr. Jaroslav Němeček

Vymezení pojmů

psychologické poradenství a psychodiagnostika
pro potřebu živnostenského odboru MH ČR

Psychologické poradenství je odborná psychologická činnost, k jejímuž provádění je oprávněn pouze absolvent jednooborového vysokoškolského studia psychologie s nejméně 3 roky odborné praxe anebo absolvent VŠ studia psychologie v kombinaci s jiným oborem s nejméně 5 roky odborné praxe.

Tato činnost spočívá v uplatňování psychologických poznatků a postupů v rozhodovacích procesech, při řešení specifických problémů a krizí v psychickém a sociálním vývoji jedince nebo v jeho osobních, rodinných, manželských, partnerských, pracovních či společenských vztazích.

Psychologické poradenské aktivity a služby jsou poskytovány dospělým osobám, dospívajícím i dětem a jsou zaměřeny také na rozvíjení schopností a talentu jednotlivce a na pomoc při jeho vzdělávání, volbě profesionální orientace, při přípravě na povolání nebo při posuzování jeho způsobilosti k výkonu některých profesí včetně rizikových. Specifikace jednotlivých oblastí psychologické poradenské činnosti jsou uvedeny v příloze.

Psychologické poradenství je poskytováno rovněž skupinám osob a institucím jednak formou metodické pomoci a vzdělávání odborníků, jednak prováděním odborných expertíz v rámci jednotlivých oblastí aplikace praktické psychologie.

Psychologické poradenství přímo nezasahuje do kontextu medicínských oborů: klient není definován lékařskou diagnózou, může si ve větší míře volit a ovlivňovat cíle poradenského procesu nebo způsoby řešení problému podle osobních potřeb a norem, poradce respektuje jeho jedinečnost, názory a pocity a podporuje jeho spoluodpovědnost za změny, k nimž v rámci poradenského procesu dochází.

Psychodiagnostika je odborná psychologická činnost, k jejímuž provádění je oprávněn pouze absolvent jednooborového vysokoškolského studia psychologie s nejméně 3 roky odborné praxe anebo absolvent VŠ studia psychologie v kombinaci s jiným oborem s nejméně 5 roky odborné praxe.

Psychologická diagnostika spočívá v poznávání psychických vlastností a schopností osobnosti a jejích sociálních vztahů psychologickými metodami, zejména testy.

K provádění psychologické diagnostiky neopravňuje absolvování příbuzného VŠ oboru (např. sociologie, filosofie, pedagogiky, speciální pedagogiky, logopedie, teologie) ani jakéhokoli samostatného kursu psychodiagnostiky dětí nebo dospělých bez uvedeného VŠ studia.

Ve sporných případech při posuzování kvalifikace a praxe je vhodné vyžádat si stanovisko Českomoravské psychologické společnosti nebo odborných psychologických asociací.

V Praze, 18. dubna 1996

Různá oznámení

Akademie věd ČR (tiskový odbor) spolu s občanským sdružením Sisyfos zvou na cyklus přednášek **Věda kontra iracionalita**, který se koná vždy třetí čtvrtek v měsíci v 17.30 hod. v místnosti č. 206 budovy Kanceláře Akademie věd ČR, Národní tř. 3, Praha 1.

20. červen 1996 – MUDr. Jan Hnízdil: „Clusterová medicína“

Následovat bude panelová diskuse na téma "Riziko šíření pavěd a jak se mu bránit" za účasti RNDr. J. Grygara, CSc., doc. RNDr. L. Pekárka, DrSc., prof. MUDr. J. Heřta, DrSc. a MUDr. I. Davida, CSc. Tiskový odbor má v úmyslu vydat sborník přednesených příspěvků. Považuje též za velmi užitečné v pořádání podobných přednášek pokračovat.

Pod záštitou *Institutu Virginie Satirové* se bude konat od 22. - 29. června 1996 v Jizerských horách **psychoterapeutický výcvik**, který povede žák Virginie Satirové profesor Walter F. Zahnd z kalifornské university.

Účastníci získají certifikát o absolvování. Bude zajištěno: ubytování, snídaně, večeře, výcvik a průběžný překlad. Účastnický poplatek činí 350 Kč. (V případě zrušené účasti propadá).

Předběžná kalkulace denní režie je 600 Kč.

Časový program: Snídaně - 8.00 hod.

Výcvik - 8.30 - 11.30 hod.

Večeře - 17.00 hod.

Výcvik - 18.00 - 23 hod.

Denně bude 8 hod. čistého výcvikového času s tím, že odpoledne budou mít účastníci možnost relaxace v přírodě a prohlídky okolí (místo je 10 km od Harrachova).

22. červen je vyhrazen dvěma hodinám práce po příjezdu a 29. červen je dnem odjezdu. V tomto režimu je obsaženo 50 výcvikových hodin. Rozhodnou-li se někteří účastníci zůstat jen na den, dva, tři..., uhradí účastnický poplatek a adekvátní kalkulaci vzhledem k délce pobytu. Certifikát však, žel, v rámci této "ochutnávky" nemohou obdržet.

Přihlášky zasílejte na adresu EMPATIE, Křenická 2256, 100 00 Praha 10 - Skalka, tel-fax: 7811378.

PhDr. Jana Marhounová

Společnost SVATAB a STOB pořádá

Třídenní kurs v psychoterapii poruch příjmu potravy

v době od 19. do 21. září 1996 ve spolupráci se SZU za účasti zahraničních lektorů (jejich vystoupení bude tlumočeno, abstrakta dostanou účastníci v překladu). Ze zahraničních lektorů již potvrdil účast vedoucí EDU z Edinburghu Dr. Freeman a autor řady monografií o psychoterapii ED prof. D. Garner z USA. Kromě zahraničních lektorů vystoupí na kursu i někteří naši odborníci (doc. Faltus, dr. Krch, dr. Málková, dr. Možný a další).

Kurs bude podobně jako v roce 1995 zaměřen na získání praktické orientace v problematice poruch příjmu potravy, v základních psychoterapeutických metodách a dovednostech. První den kursu (19. září) je určen jen pro ty účastníky, kteří neměli možnost se účastnit kursu v roce 1995. Účastníci kursu z roku 1995 budou přednostně zařazeni do letošního kursu a začínají až 20. září 1996. Po velkém zájmu odborné veřejnosti v roce 1995 je kapacita kursu pro rok 1996 rozšířena.

Kurs bude organizován v přednáškovém sále SZU v Praze 10, Šrobárova 48. Bližší informace a detailní program obdrží přihlášení zájemci na počátku září 1996.

Předběžná cena kursu je 1600,- Kč, pro ty, kteří se účastnili již minulého kursu 1100,-Kč. V ceně jsou zahrnuty i kopie přeložených odborných materiálů k dané tématice a občerstvení.

Vzhledem k pracovnímu charakteru kursu může být počet účastníků omezen. Proto zašlete svoji písemnou přihlášku co nejrychleji (nejlépe do 30. června 1995) na adresu: I. Málková, Poljanovova 3158, Praha 4. Bližší informace Vám podá PhDr. I. Málková

na tel. 401 4061 nebo PhDr. F. D. Krch, PK 1 LF UK, tel. 2491 4120. Kursové (1 100,-Kč účastníci minulého kursu, 1600 Kč noví zájemci) je třeba zaplatit složenkou (bude zaslána všem přihlášeným) do 15. srpna 1996.

PhDr. Helena Nováková - psychoterapeutka v *Denním sanatoriu Horní Palata* otevírá od září **systematický kurs Arteterapie** pro školní rok 1996-97.

Kurs se sestává z prožitkové, výkladové i teoretické části. Je určen pro zájemce z řad profesionálů (psychologové, psychiatři, pedagogové, sestry ap.).

Termíny i místo konání budou upřesněny písemně. Hlaste se, prosím, písemně na adresu : Dr. Nováková, Korunní 32, 120 00 Praha 2, tel. 02/2425 1087.

Na *Psychiatrické klinice IPVZ* v Praze 8 - Bohnicích se pro klinické psychology koná:

◇ Odborná stáž v psychodiagnostice dospělých v rámci předatestační přípravy, zejména pro dětské psychology (ty, kteří nepracují s dospělými) v termínu od 9. 9. - 11. 9. 1996

◇ Odborná stáž v psychodiagnostice dospělých - ROR pro začáteč. v termínu od 18. 9. - 20. 9. 1996

◇ Odborná stáž v psychodiagnostice dospělých - ROR pokračovací v termínu od 4. 11. - 6. 11. 1996

◇ Odborná stáž v psychodiagnostice dospělých - ROR pokračovací v termínu od 18. 11. - 20. 11. 1996

Cena odborné stáže je 100,-/den.

Možnost ubytování v internátě kliniky v Bohnicích. Tel. 8552937.

PhDr. Kubíčková

R U Š Í : Kurs - úvod do klinické psychologie dospělých

v termínu od 16. 9. - 17. 9. 1996.

Kabinet psychologie vypisuje **mimořádný kurs** v ROR metodě - I. část (pokračovací) v termínu od 28. 11. - 29. 11. 1996 pro začátečníky. Kurs je určen cca pro 20 účastníků a koná se v IPVZ, Budějovická 15, Praha 4.

Kabinet psychologie pořádá dále konzultační dny - každý první čtvrtek v měsíci (mimo červenec a srpen) pro psychology v rámci speciální přípravy od 10.00 hod. do 16.00 hod. v budově ředitelství IPVZ, Ruská 85, Praha 10.

Na tyto akce se nehlase předem, platí se hotově na místě, poplatek 70,-Kč. Program přednášek následuje.

Plán přednáškového cyklu pro psychology

zařazené do speciální přípravy v klinické psychologii (září - prosinec 1996)

5. 9. 1996	10-12 h.	PhDr. J. Ženatý: kazuistické konzultace zaměřené především na dospělé, posluchači přinesou rozpracovaný kazuistický materiál
	13-16 h.	Doc. K. Balcar: Logoterapie
3. 10. 1996	10-12 h.	PhDr. D. Krejčířová: kazuistické konzultace zaměřené především na děti, posluchači přinesou rozpracovaný kazuistický materiál
	13-16 h.	Dr. P. Bém: Psychologické a společenské aspekty drogové závislosti
7. 11. 1996	10-12 h.	PhDr. J. Ženatý: kazuistické konzultace zaměřené především na dospělé, posluchači přinesou rozpracovaný kazuistický materiál
	13-16 h.	PhDr. A. Vyšatová: Gerontopsychologie
5. 12. 1996	10-12 h.	PhDr. D. Krejčířová: kazuistické konzultace zaměřené především na děti, posluchači přinesou rozpracovaný kazuistický materiál
	13-16 h.	PhDr. P. Kulišťák: Péče o dlouhodobě nemocné a psychologická rehabilitace

Sdělení školním psychologům a příznivcům školní psychologie

Pracovní skupina školních psychologů v Praze, která zahájila 30. 9. 95 organizovanou činnost, vyvíjela v tomto období trojí snahu: zajistit platformu pro stavovskou existenci, legalizaci služeb školní psychologie v oblasti MŠMT ČR a zajištění podmínek pro vzdělávání. Úspěch jsme zaznamenali na poli stavovském: 12. 3. 1996 byla založena Česká sekce Asociace školských psychologů

na 4. konferenci AŠP v Banské Bystrici. Tím se stali čeští školní psychologové také členy Mezinárodní asociace školní psychologie (ISPA).

Tato změna je vyjádřena ve stanovách AŠP, naším zastoupením ve výboru a v rozšířeném výboru; předsedou AŠP byl zvolen doc. PhDr. Jiří Mareš, CSc. Registrovaní platící členové dostávají časopis Školní psycholog, informace o aktivitách asociace a tentokrát i Sborník ze 4. konference AŠP v Banské Bystrici.

Pracovní skupina připravuje na září 1996 dvoudenní sjezd České sekce, spojený se vstupním vzdělávacím kursem; členové ČS AŠP budou informováni pozvánkou v průběhu léta.

Zájemci o členství v ČS AŠP, o další informace a případná setkávání se mohou ozvat na adresu: PhDr. Jarmila Rejlová, Drtinova 12, 150 0 Praha 5.

PhDr. J. Rejlová

V minulém čísle Zpravodaje (25/1996) byla uveřejněna zpráva ze ženevské konference "Zvířata, zdraví a kvalita života". Na této konferenci byla přijata deklarace, jejíž text jsme nemohli zařadit pro nedostatek místa. Plníme slib a otiskujeme ji nyní.

Ženevská deklarace IAHAIO

Úvod

Nejnovější výzkum dokazuje rozsáhlou prospěšnost soužití člověka se zvířetem, jež ovlivňuje lidské chování, individuální rozvoj jednotlivce i kvalitu jeho života.

V zájmu soužití člověka se zvířetem a jeho harmonického začlenění do lidské společnosti mají chovatelé i vlády nespornou odpovědnost a povinnost.

Členové IAHAIO přijali na zasedání rady, které se uskutečnilo 5. září 1995 v Ženevě, 5 základních rezolucí. IAHAIO se obrací na všechny zainteresované mezinárodní orgány a všechny národní vlády, aby zvážily a uvedly v platnost následující rezoluce.

Rezoluce

1. Uznat univerzální, nediskriminační právo chovat domácí zvířata za rozumných podmínek na jakémkoli místě na světě v případě, že je o zvíře dostatečně postaráno a je vyloučeno jakékoli narušení práv lidí, kteří nejsou vlastníky domácích zvířat.

2. Podniknout potřebné kroky, aby při plánování a tvorbě životního prostředí byly brány v úvahu specifické potřeby a povahové rysy jak majitelů, tak i domácích zvířat samotných.

3. Podporovat přesně pravidly vymezenou přítomnost zvířat-společníků ve školách a ve školním životě a pomocí vhodných školicích programů přesvědčit učitele a pedagogy o prospěšnosti takového soužití.

4. Umožnit kontrolovaný přístup zvířat-společníků do nemocnic, domovů důchodců, pečovatelských zařízení a dalších center péče o lidi všech věkových skupin, pro které je kontakt se zvířetem potřebný.

5. Zaručit oficiální statut zvířatům, která jsou začleněna do terapeutických programů a vycvičena ke službě tělesně postiženým osobám, podporovat rozvoj programů na výcvik takových zvířat a zajistit, aby výuka o schopnostech těchto zvířat byla zahrnuta do základního výcviku profesionálních ošetřovatelů a pečovateli.

Český psycholog 19. století v Americe.

V oblasti vědecké psychologie ve 20. století se Spojené státy nesporně staly vedoucí velmocí. Americké psychologické učebnice se překládají do mnoha jazyků, včetně češtiny (Atkinson a j., 1995). Tak tomu však vždy nebylo.

Homola (1985, str. 89), český historik psychologie, registruje Učebnici empirické psychologie na vývojovém principu (Lehrbuch der empirischen Psychologie nach genetischer Methode), z pera G. A. Lindnera. Prvé vydání vyšlo r. 1858. Lindner působil jako profesor filosofie a pedagogiky na české universitě v Praze v letech 1882-1886. Homola píše: "Tato učebnice se stala velmi populární, byla mnohokrát vydávána, po deseti letech přepracována a přeložena do češtiny."

Ku podivu, zůstalo "tajemstvím", že Charles de Garmo, později prezident vynikající americké akademické instituce, Swarthmore College poblíž Filadelfie, knihu přeložil pod názvem "Manual of empirical psychology as an inductive science: A textbook for highschools and college." Vydalo ji nakladatelství D. C. Heath v Bostonu, aktivní dodnes.

Lindnerova učebnice byla navýsost úspěšná: Vyšla tiskem čtyřikrát, v letech 1889, 1893 a 1901.

Literatura:

Atkinson, R. L. a j. (1995) Psychologie. Praha: Victoria Publishing.

Homola M., (1985) Dějiny psychologie. Olomouc: Filosofická fakulta University Palackého.

J. Brožek

*** Představuje se...

Programové prohlášení sdružení *Ochrana nenarozeného života*, z něhož vyjímáme následující řádky, je datováno již v březnu 1990.

... *Stoupence ochrany nenarozeného života spojuje vědomí nedotknutelnosti lidského života a úcty k němu za všech okolností, ve zdraví i v nemoci, zvláště k životu ohroženému, slabému a postiženému. Svoje poslání vidí ve svědectví a službě. Respektují plně odlišné názory a svobodu rozhodnutí každého člověka. Jejich boj za život není nesnášenlivým vyvoláváním polemik a vnucováním řešení, která jsou pro druhé nepochopitelná či nepřijatelná. Chtějí probouzet vědomí úcty k životu, informovat o pozitivních poznacích vědy, formovat lidi vrůstající do společnosti v atmosféře úcty a lásky a poskytovat pomoc tam, kde jsou žena nebo rodina tváří v tvář počatému životu zaskočení, bezradní, bez východisek.*

Svobodné rozhodnutí v jakémkoli směru v náročné životní situaci předpokládá volbu z více možností, jež jsou náležitě přiblíženy. Zkušenosti ukazují, že pohotová pomoc lidská, poradenská, materiální atd. může účinně pomoci k vytvoření podmínek, aby se z dítěte nechtěně počatého stalo dítě pozitivně přijaté...

V současné době je ženám a dívkám k dispozici 19 poraden v českých i moravských městech, kde mohou absolvovat těhotenský test zdarma, kde se jim poradenské pracovnice snaží v krizové situaci poradit, pomoci. Přicházejí i ženy s tzv. postinterupčním syndromem.

Poradny jsou otevřeny spolupráci s odborníky, uvítají kontakty s psychology. Uveřejňujeme adresy fungujících poraden:

Poradna pro ženy a dívky, Vršilská 5, 110 00 **Praha 1**, tel. 294856, 24914404 (po-pá)

Poradna pro ženy a dívky, Kořenského 17, 703 00 **Ostrava**, tel. 069/3646818 (út,čt)

Poradna pro ženy a dívky, Šmeralova 2, 787 01 **Šumperk**, tel. 0649/6758 (po,čt)

Poradna pro ženy a dívky, Masarykovo nám. 20, 798 01 **Zábřeh na Moravě** (po)

Poradna pro ženy a dívky, Čajkovského 39, 586 01 **Jihlava**, tel. 066/20539, (st)

Poradna pro ženy a dívky, Rolnická 9, 746 05 **Opava 5**, (po-pá)

Poradna pro ženy a dívky, nám. Míru, 739 61 **Třinec**, tel. 0659/25144, (po-čt)

Poradna pro ženy a dívky, poliklinika, Studentská 4, 591 01 **Žďár nad Sázavou**, tel. 0616/417, (po,st)

Poradna pro ženy a dívky, ul. Masarykova 153, 400 01 **Ústí n.L.**, tel. 047/66065, (po-pá)

Poradna pro ženy a dívky, Remešova 1, 772 00 **Olomouc**, tel. 068/5222147, (po-pá)

Poradna pro ženy a dívky, J. Suka 1753, 738 02 **Frýdek-Místek**, tel. 0658/3496 (po-pá)

Poradna pro ženy a dívky, Dům pečov. služby, Za poštou 110/365, 698 01 **Veselí nad Moravou**, tel. 063/322852 (po-čt)

Poradna pro ženy a dívky, DDM, Husovo nám., 258 01 **Vlašim** (po)

Poradna pro ženy a dívky, Na potoce 25, 674 01 **Třebíč**, tel. 0618/22037, 21610, 1.308 (po-pá)

Poradna pro ženy a dívky, Smetanová 746, 280 02 **Kolín**, tel. 0321/52515 (po-pá)

Poradna pro ženy v tísní, Žerotínovo nám. 6, 602 00 **Brno**, tel. 05/43321105, l. 256 (po-čt)

Poradna pro ženy, Nádražní 23, 756 61 **Rožnov p. R.**, tel. 0651/52705 (po,út)

Poradna pro ženy, Tř. T. Bati 38, 760 01 **Zlín**, tel. 067/32658 (po-pá)

Centrum pro život, Obecní úřad, 341 41 **Hrádek u Sušice**, tel. 0187/8553 (pá).

-jk-

Vězeňská služba České republiky (dále jen VS ČR) přijme **PSYCHOLOGY** a **PSYCHOLOŽKY** - absolventy jednooborového studia do občanského pracovního poměru na pracoviště v Praze a dalších městech v Čechách a na Moravě na celý či částečný úvazek.

Pracovní náplň je rozmanitá:

- psychodiagnostika
- psychoterapie (individuální, skupinová), relaxační techniky
- poradenství

- ▷ týká se **pracovníků** vězeňské služby (např. posuzování způsobilosti uchazců o přijetí VS ČR, poradenství)
- ▷ péče o vězně ve výkonu vazby a trestu (muži, ženy, mládež) - diagnostika, krizová intervence atd.
- ▷ zkušenosti psychologové mohou působit jako
 - mluvčí věznic
 - parlamentáři, kteří vyjednávají s vězni (individuálně, hromadně) při mimořádných situacích.

Odborný růst - možnosti:

1. **po nástupu** nově přijatí psychologové a psychologičky absolvují odborné stáže u zkušených psychologů VS ČR ve vybraných věznicích, dále kurs pro specialisty (kam patří psychologové) - výklad širší problematiky VS ČR
2. v průběhu roku jsou pořádány **odborné metodické porady a semináře**, např. v r. 1996:
"Krizová intervence" (únor 96, dva dny)
"Krizová oddělení" (březen 96, dva dny)
"Supervize formou Ballinta, současný vývoj psychologie VS ČR" (prosinec 96, dva dny)
"Supervize aplikace testu Rorschacha a dalších metod" (14. květen 1996)
3. odborné stáže dle potřeby věznice a po dohodě s psychologem (např. 2 týdny stáž na pavilonu 35 v Léčebně Bohnice - závislosti - psychoterapie, komunitní systém...) nebo vybraná věznice - zde působící psycholog. Výše uvedené se koná v pracovní době - cestovné, ubytování, strava a poplatky jsou **hrazeny VS ČR v plném rozsahu**.
4. Psychologové VS ČR se účastní krátkodobých a také dlouhodobých kursů a výcviků, např. jsou to
- sebezkušenostní výcvik SUR - "Skála - Urban - Rubeš"
- studium na psychologické fakultě v Praze (Skála, Růžička)
- kursy IPIPAPu.

Plat.

Psychologové jsou přijímáni pouze jako **civilní** zaměstnanci, a to muži i ženy, mají statut **specialistů** (obdobně jako lékaři, psychiatři, pedagogové, sociální pracovníci).

Psychologové jsou zařazeni do 10. platové třídy dle Nařízení vlády č. 79/1994 Sb. s ve znění novel, osobní ohodnocení je až 50% platu a zvláštní příplatek 1.900,- až 3.100,- Kč dle typu věznice.

Zaměstnání psychologa VS ČR dává možnost životní jistoty.

Strava: kvalitní obědy, večere (13,- Kč za 1 jídlo), snídaně také.

Rekreační zařízení: vlastní rekr. zařízení hotelového typu v Krkonoších - Přední Labská, Pracov u Tábora, Šlovice u Berounky a dále rekreační zařízení jednotlivých věznic.

Ubytování a získání bytu: viz nabídku jednotlivých věznic dále (např. Stráž pod Ralskem).

Věznice mimo "větší města" nabízejí možnosti pro

- odborný růst a možnost startu do života (možnost zaměstnání i pro manžely) - případně byt
- životní jistotu a klid pro rodinný život
- přírodu v dosahu,

jestliže výše uvedené má samozřejmě pro Vás cenu.

"Duševní hygiena" a prevence proti "vyhoření" a profesionální deformaci - společná setkání, Balintovské skupiny, dobré kolegiální vztahy a **vzájemná soudržnost**, individuální pomoc.

Na Generálním ředitelství Vězeňské služby ČR je systemizované místo pracovníka - psychologa, starajícího se o odborný růst psychologů a jejich záležitosti (PhDr. O. Becker, CSc. - tel. 02/61034440, vzkaz 61034432).

Nabídky volných míst pro psychology - psychologičky:

Věznice Vinařice (u Kladna)

- možnost ubytování v garsoniére I. kat.

Adresa: Věznice Vinařice, pošt. přihrádka 5, 273 07

Tel. 0312/3948 - žádat ředitele věznice, informace v Praze podá dr. Becker - 02/61034444.

Věznice Ruzyně

Adresa: Vazební věznice Praha - Ruzyně, pošt. přihrádka 07, pošt. úřad 614, 161 02 Praha 6, tel. 02/350011 centrála, žádat linku 540 nebo 541, tel. v Praze 61034444.

Věznice Stráž pod Ralskem přijme 2 psychology, nabízí byt(y)

Adresa: Věznice Stráž pod Ralskem, 427 17 Česká Lípa, tel. 0425/55321 až 3, tel. v Praze 61034444.

Věznice Horní Slavkov (K. Vary, Loket)

Tel. věznice 0168/688344 - žádat ředitele věznice, tel. v Praze 61034440.

Věznice Příbram (Bytíz)

Práce s mládeží a dospělými, tel. v Praze 61034440.

Věznice Oráčov - **pobočka Drahonice** (poblíž Podbořany, Lubenec)

Tel 0313/97214, tel. v Praze 61034440.

Informace Vám rádi podáme před Vaším jednáním v konkrétních věznicích - když se na nás obrátíte v Praze - Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky, PhDr. O. Becker, CSc., tel. 63014440 (7.30 - 16.00 hod, vzkaz 61034332). ⁶¹⁰³

Děkujeme Vám, že upozorníte Vaše kolegyně a kolegy a studenty končící studium psychologie.

PhDr. O. Becker, CSc.

Mezinárodní aktivity

Vybíráme z PSYCHOLOGY INTERNATIONAL (APA, USA, jaro 96)
akce pořádané v Evropě :

4. - 7. 7. 1996

8th World Congress of the International Family Therapy Association. Atény, Řecko. Kontakt: Laboratory for the Study of Human Relations, c/o Congress Programme Secretariat, tel. 30 1 8063665, fax 3018062113.

1. - 5. 7. 1996

1st Congress of the World Council for Psychotherapy. Vídeň, Rakousko. Kontakt: ICOS Congress Organisation Service, GmbH, tel. 00431 5876044, fax 004315876059.

5. - 7. 7. 1996

17th International Stress and Anxiety Research Society Conference. Graz, Rakousko. Kontakt: N. K. Tanzer, Department of Psychology, Karl-Franzes-University, tel. 0043 3163805131, fax 0043 316386092, e-mail: star96@kfunigraz.ac.at.

13. - 18. 7. 1996

11th General Meeting of the European Association of Experimental Social Psychology. Gmunden, Rakousko. Kontakt: W. Wagner, EAESP 96, Institut f. Psychologie, Universität Linz, tel. 43 732 2468225, fax 43 732 2468228, e-mail: w.wagner@jk.uni-linz.ac.at.

23. - 28. 7. 1996

4th International Psychoanalytic Symposium Of Deplhi. Deplhi, Řecko. Kontakt: Elena Vouga, Department of Psychiatry, University of Patra, fax 30 61 994534.

30. 7. - 3. 8. 1996

14th Conference of the International Association for People-Environment Studies. Stockholm, Švédsko. Kontakt: Madi Gray, IAPS 14 Secretariat, Stockholm, tel/fax 46 8 6431173.

Osobní sdělení

Doc. MUDr. Jaroslavu Skálovi k osmdesátinám

Vážený a milý Jaroslave,

my, kteří jsme se v Tvých komunitách učili psychoterapii a později i prováděli psychoterapeutický výcvik v systému SUR, víme snad nejlépe o Tvé nezdolné vitalitě. Vzácné jubileum, které v těchto dnech můžeš oslavit, je toho výrazným projevem.

My psychologové jsme Tě vždy - a myslím právem - považovali za psychologizujícího psychiatra. Jsme Ti za mnohé vděční. Jako spoluzakladatel výcvikového systému SUR a dlouholetý předseda *České společnosti pro psychoterapii a rodinnou terapii* jsi vychoval stovky skupinových psychoterapeutů, jako přední český odborník na léčbu alkoholové závislosti jsi formoval mnohé psychology, kteří pracovali nebo pracují v této oblasti.

Byl jsi a stále jsi pro nás identifikačním vzorem svou realistickou cílevědomostí, náročností vůči sobě, organizačními schopnostmi, mužnou sebedůvěrou, odvahou a činorodou vůlí, s jakou dokážeš uskutečňovat své záměry. Učil jsi nás svým živým příkladem tomu, co je pro psychoterapeuta snad nejdůležitější - myslet především na pacienta a sloužit mu k jeho dobru.

Jménem členů Českomoravské psychologické společnosti a všech českých psychologů Ti, milý Jaroslave, přejí upřímně hodně zdraví a vitality do dalších let života.

Zdeněk Kuťák

Odborná literatura

- ▷ BULLETIN *Psychoterapeutického čtenářského klubu* vyjde v červnu 1996.
- ▷ PSYCHOANALYTICKÁ PRAXE II. díl (Thomá, Kachele) vychází v červnu 1996, cca 500 stran, překlad PhDr. J. Ženatý a kol. Cena do 400,- Kč. Zájemci, kteří si titul objednájí do konce srpna 96, dostanou knihu obratem, poštovné zdarma. I. díl se slevou lze objednat též.
- O. Schorm, nakladatelství PALLATA, Salmovská 7, 120 00 Praha 2, tel/fax 24916285.

Pavel Říčan, Dana Krejčířová a kol.: *DĚTSKÁ KLINICKÁ PSYCHOLOGIE*.

Tato pozoruhodná učebnice vyšla v r. 1995 v nakladatelství GRADA již ve 2. vydání. Jde o velmi zdařilou kolektivní práci třinácti českých psychologů a jednoho psychiatra, které vedli doc. PhDr. Pavel Říčan a PhDr. Dana Krejčířová. Toto vydání - při zachování původní struktury - je částečně přepracované a rozšířené. Autoři již nebyli omezováni ideologickými limity, což se v textu příznivě promítlo.

V prvním dílu najde čtenář obecné úvahy o klinické psychologii, její historii a profesi klinického psychologa. Nejobsáhlejší druhý díl se zabývá poruchami psychického vývoje v dětském a dorostovém věku, třetí díl pojednává o dětské klinické psychodiagnostice a podává výtečný přehled různých psychodiagnostických technik a metod. Logickým vyústěním knihy je pak čtvrtý díl, kde se dovíme o nápravě poruch psychického vývoje, jak se realizuje v různých psychoterapeutických přístupech a metodách.

Předností této výtečné a přehledné práce je, že při vysoké odbornosti je zaměřena k praxi dětských klinických psychologů. Poslouží nejen jim, ale i dětským lékařům, pedopsychiatřům, pedagogům i jiným specialistům, kteří pečují o děti a mládež.

(400 stran, 375,- Kč)

PhDr. Zdeněk Kuřák

Brněnská autorská dvojice Věra Capponi a Tomáš Novák představuje svoje nové dílo o asertivitě v knize **ASERTIVNĚ DO ŽIVOTA**. Čtenář se snadno seznámí s problematikou asertivity bez větších odborných znalostí. Teorie a význam asertivity je podán s lehkostí a humorem. Důraz je kladen na praktická cvičení a techniky, které vedou čtenáře k zamýšlení nad vlastním chováním. Formou hry si každý může sám na sobě ověřit, zda umí prosadit svoje názory bez toho, že by ohrozil práva druhých. Kniha je určena pro širší veřejnost a nečiní si nárok na to, že jenom tímto přístupem je možné dobře vycházet s lidmi i sám se sebou. Autoři mezi řádky sdělují, že nestačí jen zvládat tu kterou techniku, ale že je zapotřebí vycházet jak z dané situace tak hlavně z osobnosti člověka.

Závěrem bych chtěla popřát publikaci takový úspěch, jaký dosáhla i ostatní díla těchto autorů.

(GRADA Publishing, 1994, 160 stran, 79,- Kč).

PhDr. J. Kunová

Ublíživání dětem se v poslední době věnuje konečně pozornost i u nás.

K sepsání české původní monografie se sešli sociálně orientovaní pediatri, kliničtí psychologové, psychiatr zaměřený na rodinu a její poruchy, patolog, právník, sociální pracovnice a sociolog.

Přes rozdílnost pojetí a zpracování tématu syndromu CAN se autoři pokusili zmapovat dnešní stav sy týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte ve světě i u nás.

Zvažují i potřeby a předpoklady pro přiměřené řešení této tíživé problematiky. Publikaci **TÝRANÉ, ZNEUŽÍVANÉ A ZANEDBÁVANÉ DÍTĚ** (J. Dunovský, Z. Dytrych, Z. Matějček a kol.) vydalo naklad. GRADA Publishing na sklonku roku 1995. (256 stran, 145,- Kč).

-jp-

Jaromír Švestka a kol.: **PSYCHOFARMAKA V KLINICKÉ PRAXI**
(GRADA Publishing, 1995, 252 stran, 260,-Kč)

Psychologie je součástí komplexního přístupu k člověku. Nejen v klinické praxi (v ní jistě nejvíce), ale i v jiných oblastech jejího uplatnění se často setkáváme s lidmi, kterým se vedle naší, psychologické pomoci dostává i lékařské péče. Víme, že právě psychofarmakologie vnesla do terapie duševních nemocí a poruch nové možnosti a horizonty. A její vývoj se v posledních letech, jak dokládá i recenzovaná kniha, vůbec nezastavil. V ní nalezneme čtenář - a nemusí to být jen lékař - srozumitelný úvod a přehled do problematiky. Autoři nás seznamují s historií i se současným stavem a výhledy, s klasifikací psychofarmak (též podle účinku na psychické funkce, což je pro nás psychology důležité). Je uveden seznam omamných a psychoaktivních látek. Seznámíme se s účinky, nežádoucími účinky a komplikacemi při podávání psychofarmak.

V samostatných kapitolách jsou probrány léky působící pozitivně a negativně na bdělost vědomí, farmaka působící pozitivně na afektivitu (antidepresiva) a psychickou integraci (myšlení) - opět v pozitivním a negativním (halucinogeny) slova smyslu. Zaměřená pozornost je věnována specifickým psychofarmakologie u dětí a starých lidí. Knihu uzavírá metodický manuál pro léčbu. Užitečný je obsáhlý abecední seznam generických a firemních názvů léků, podrobný věcný rejstřík a za kapitolami uváděný seznam literatury.

Knihu je možno doporučit jako přehledný zdroj informací o psychofarmakologii i pro psychology, zejména pro ty, kteří se ve své práci setkávají s lidmi ovlivněnými léky. Znalost problematiky umožní prohloubit interdisciplinární spolupráci psychologů s lékaři.

Jaroslav Šturma

Jaro Křivohlavý: **TAJEMSTVÍ ÚSPĚŠNÉHO JEDNÁNÍ**
(GRADA Publishing, 1995, 168 stran, 119,- Kč)

Prof. Jaro Křivohlavý aplikuje v této přehledné a velmi čtivé knížce psychologické a psychoterapeutické poznatky o komunikaci na oblast jednání mezi lidmi tentokrát v nezdravotnickém kontextu: v podnicích, při vedení lidí, v managementu. V moudré a vyvážené syntéze tu snoubí obsáhlé psychologické znalosti a lidskou moudrost. Při veškerém rozvoji techniky se znovu ukazuje, že nejdůležitějším činitelem rozvoje člověka a společnosti je člověk sám - způsob, jakým je brán, jak se s ním jedná. V případě recenzované knížky nejde o jednoduché "kuchařky" či návody typu "keep smiling". Člověk tu je chápán v celé své komplexnosti, včetně hodnotové orientace. Jasným způsobem se probírají např. témata, jak v jednání směřovat k hodnotám spravedlnosti, laskavosti a odpovědnosti. Hovoří se o soupeření a spolupráci mezi lidmi, o tom, jak navodit atmosféru kooperace. Seznamujeme se s carnegiovskými pravidly. Získáváme přehled kooperativních strategií (zde autor uplatňuje své dřívější

zkušenosti z aplikace psychol. her). V jednotlivých krocích jsou probrány fáze vyjednávání. Autor známý svou osobní laskavostí nás však i učí, jak pro dobrou věc "stát na svém", uplatnit svůj názor, jak jednat asertivně a s lidmi, kteří jsou nepřijemní, hrají jednat "nefair", agresivně. Zajímavé pasáže jsou věnovány umění rozhovoru - nejen jak jej vést, ale i jak naslouchat. V závěru jsou nastíněny principy manažerského vedení podniku. Knihu se zájmem pročte nejen nepsycholog, který cítí potřebu dovědět se víc o jednání s lidmi. Je shrnutím, poučením a osvěžením i pro psychology.

Jaroslav Šturma

Recenzované tituly z nakladatelství GRADA Publishing (převzalo nakl. Avicenum) si můžete objednat na adrese ČMPS, Kladenská 48, 160 00 Praha 6, kde vám zařídí jejich zaslání na dobírku přímo z nakladatelství. K ceně nutno připočíst poštovné.

Volná místa

Psychiatrická léčebna Dobřany hledá **KLINICKÉHO PSYCHOLOGA** pro dětské oddělení (i neatestovaného). Možnost ubytování zajištěna. Bližší informace u ředitele PL nebo u PhDr. L. Blažkové. PSČ 334 41, tel. 019/7972401-2.

Vězeňská služba České republiky (dále jen VS ČR) přijme **PSYCHOLOGY** a **PSYCHOLOŽKY** - viz podrobná informace v rubrice Různá oznámení.

Uveřejňované příspěvky nemusí vyjadřovat názory Rady ČMPS. Přijímají se na disketě v T 602 (obratem bude vrácena), strojopisem, nebo kratší telefonicky. Uzávěrka zářijového čísla 31. srpna 1996.
